

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

---

26 MEI 1998

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 2 juli 1975 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg en de artikelen 151 en 213 van het Gerechtelijk Wetboek

---

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 3

In de tabel III «Rechtbanken van eerste aanleg», het cijfer «3» dat het aantal ondervoorzitters voor de rechtbank van eerste aanleg te Leuven weergeeft vervangen door het cijfer «4».

Verantwoording

Sinds 1 januari 1998 telt Leuven drie onderzoeksrechters in plaats van twee. Deze omstandigheid is wellicht niet mede in reke-

---

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-953 - 1997/1998:

Nr. 1: Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

---

26 MAI 1998

Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire, la loi du 2 juillet 1975 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de première instance et les articles 151 et 213 du Code judiciaire

---

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. VANDENBERGHE

Art. 3

Dans le tableau III «Tribunaux de première instance», remplacer le chiffre «3», qui représente le nombre de vice-présidents du tribunal de première instance de Louvain, par le chiffre «4».

Justification

Depuis le 1er janvier 1998, Louvain compte trois juges d'instruction au lieu de deux. Cette circonstance n'a sans doute

---

Voir:

Document du Sénat:

1-953 - 1997/1998:

N° 1: Projet de loi.

ning gebracht bij het opmaken van het ontwerp. De uitbreiding van het kader met drie eenheden dient daarom te worden gebracht op vier (te weten door toevoeging van een bijkomend ondervoorzitter).

Ter illustratie kan verwezen worden naar enkele andere rechtbanken van eerste aanleg.

— Mons heeft 36 122 inwoners minder dan Leuven; in Mons zijn er 4 onderzoeksrechters en worden er 1 voorzitter, 4 ondervoorzitters en 18 rechters voorzien (tegenover respectievelijk 1, 3 en 16 in Leuven);

— Kortrijk heeft 18 059 inwoners minder dan Leuven; in Kortrijk zijn er 3 onderzoeksrechters en worden er 1 voorzitter, 4 ondervoorzitters en 15 rechters voorzien (tegenover respectievelijk 1, 3, en 16 in Leuven);

— Brugge heeft 27 482 inwoners meer dan Leuven; in Brugge zijn er 4 onderzoeksrechters en worden er 1 voorzitter, 5 ondervoorzitters en 21 rechters voorzien (tegenover respectievelijk 1, 3 en 16 in Leuven).

Nr. 2 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 3

In de tabel III «Rechtbanken van eerste aanleg», het cijfer «25» dat het aantal substituut-procureurs des Konings voor de rechtbank van eerste aanleg in Dendermonde weergeeft vervangen door het cijfer «26».

Verantwoording

Dendermonde telt 581 992 inwoners, wat het tot het vierde grootste arrondissement van het land maakt. Het aantal substituten dat wordt voorzien is 25. Wanneer we dit vergelijken met arrondissementen met een gelijkaardig aantal inwoners is dit opvallend weinig (zie bv. Gent: 571 968 inwoners/35 substituten; Charleroi: 572 056 inwoners/33 substituten).

Bovendien kan gewezen worden op een aantal elementen die een verhoogde criminaliteit met zich meebrengen in het arrondissement Dendermonde: een geografische spreiding van 85 km (van Doel tot de taalgrens Groot-Ninove); het grootst aantal km autostrade (E17:-E40); de snelweg Knokke-Zelzate, de grenscriminaliteit met Nederland; de uitbreiding van de Antwerp-Linkeroever,... Een bijkomende belasting voor het parket zijn daarenboven de zittingen in de afdelingen Aalst en Sint-Niklaas, zowel voor de politierechtbank als voor de rechtbank van koophandel.

Een verhoging van het voorgestelde aantal substituten voor het arrondissement Dendermonde met één eenheid is dan ook minimaal noodzakelijk.

Nr. 3 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 6

In de tabel voorkomend in dit artikel, het cijfer «2» dat het aantal rechters voor de rechtbank van koophandel te Leuven weergeeft vervangen door het cijfer «3».

Verantwoording

In 1997 kende het aantal zaken voor de rechtbank van koophandel een sterke aangroei. Het ontwerp is gebaseerd op de cijfers van 1996. Een correctie dringt zich dan ook op.

pas été prise en compte lors de l'élaboration du projet. C'est pourquoi l'extension du cadre doit passer de trois à quatre unités (à savoir par l'ajout d'un vice-président).

À titre d'illustration, on peut renvoyer à plusieurs autres tribunaux de première instance:

— Mons compte 36 122 habitants de moins que Louvain; Mons a 4 juges d'instruction et l'on prévoit 1 président, 4 vice-présidents et 18 juges (contre respectivement 1, 3 et 16 à Louvain);

— Courtrai compte 18 059 habitants de moins que Louvain; Courtrai a 3 juges d'instruction et l'on prévoit 1 président, 4 vice-présidents et 15 juges (contre respectivement 1, 3 et 16 à Louvain);

— Bruges compte 27 482 habitants de plus que Louvain; Bruges a 4 juges d'instruction et l'on prévoit 1 président, 5 vice-présidents et 21 juges (contre respectivement 1, 3 et 16 à Louvain).

N° 2 DE M. VANDENBERGHE

Art. 3

Dans le tableau III «Tribunaux de première instance», remplacer le chiffre «25», qui représente le nombre des substitués du procureur du Roi du tribunal de première instance de Termonde, par le chiffre «26».

Justification

Termonde compte 581 992 habitants, ce qui en fait le quatrième arrondissement du pays par ordre de grandeur. Le nombre prévu de substitués est de 25. Si on le compare à des arrondissements dont le chiffre de population est similaire, il est étonnamment bas (voir par exemple Gand: 571 968 habitants/35 substitués; Charleroi: 572 056 habitants/33 substitués).

On peut en outre signaler un certain nombre d'éléments qui entraînent une criminalité accrue dans l'arrondissement de Termonde: une étendue géographique de 85 km (de Doel à la frontière linguistique, le Grand-Ninove); le nombre le plus élevé de kilomètres d'autoroutes (E17 - E40); la voie rapide Knokke-Zelzate; la criminalité à la frontière avec les Pays-Bas; l'extension de la rive gauche anversoise, ... De plus, les audiences dans les sections d'Alost et de Saint-Nicolas représentent une charge supplémentaire pour le parquet, tant pour le tribunal de police que pour le tribunal de commerce.

L'augmentation d'une unité du nombre proposé de substitués pour l'arrondissement de Termonde constitue donc une nécessité minimale.

N° 3 DE M. VANDENBERGHE

Art. 3

Dans le tableau figurant à cet article, remplacer le chiffre «2», qui représente le nombre de juges du tribunal de commerce de Louvain, par le chiffre «3».

Justification

En 1997, le nombre d'affaires dont le tribunal de commerce a été saisi a subi une forte hausse. Le projet se base sur les chiffres de 1996. Une correction s'impose donc.

De cijfers voor 1997 zijn de volgende: inschrijvingen op de algemene rol: 2 481; inschrijvingen op de rol van de kort gedingen: 119; inschrijvingen op de rol van de verzoekschriften: 130; aantal faillissementen: 3 045. Dit geeft een totaal van 3 045 tegenover 2 424 in 1996.

Hugo VANDENBERGHE.

Nr. 4 VAN DE HEER LALLEMAND C.S.

Art. 7

In de tabel voorkomend in dit artikel, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. in de kolom met als opschrift «Griffier-hoofd van dienst» het cijfer «3» voor de zetel Brussel vervangen door het cijfer «7»;

B. in de kolom met als opschrift «Griffier» het cijfer «68» voor de zetel Brussel vervangen door het cijfer «64».

Verantwoording

Artikel 161 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen door de wet van 17 februari 1997 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van griffies en parketten, bepaalt dat in de rechtbanken van eerste aanleg die meer dan honderd personeelsleden tellen, het aantal griffiers-hoofden van dienst met een eenheid verhoogd kan worden per groep van dertig extra personeelsleden.

De rechtbank van eerste aanleg te Brussel is als enige betrokken. Rekening houdend met de personeelsformatie zoals voorgesteld in dit ontwerp enerzijds en met de bestaande personeelsformatie van opstellers en beambten, vastgesteld bij koninklijk besluit van 24 juni 1974, anderzijds, bedraagt de totale personeelsformatie van die rechtbank 228 eenheden. Het is bijgevolg verantwoord om de personeelsformatie van de griffiers-hoofden van dienst, thans vastgesteld op drie eenheden, aan te passen.

Nr. 5 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 10

In § 1 van dit artikel, in het gedachtestreepje «rechter in de rechtbank van koophandel te» en in het gedachtestreepje «griffier in de rechtbank van koophandel te», de woorden «Kortrijk: 1» doen vervallen.

Les chiffres relatifs à 1997 sont les suivants: inscriptions au rôle général: 2 481; inscriptions au rôle des référés: 119; inscriptions au rôle des requêtes: 130; nombre de faillites: 3 045. Ce qui donne un total de 3 045, contre 2 424 en 1996.

N° 4 DE M. LALLEMAND ET CONSORTS

Art. 7

Dans le tableau figurant à cet article, apporter les modifications suivantes:

A. dans la colonne intitulée «Greffier-chef de service», remplacer le chiffre «3» figurant en regard du siège de Bruxelles par le chiffre «7»;

B. dans la colonne intitulée «Greffier», remplacer le chiffre «68» figurant en regard du siège de Bruxelles par le chiffre «64».

Justification

L'article 161 du Code judiciaire, tel qu'il a été remplacé par la loi du 17 février 1997 modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets, prévoit que dans les tribunaux de première instance qui comptent plus de cent membres du personnel, le nombre de greffiers-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.

Le tribunal de première instance de Bruxelles est le seul concerné. Compte tenu du cadre proposé dans le présent projet, d'une part, et du cadre existant des rédacteurs et employés, fixé par l'arrêté royal du 24 juin 1974, d'autre part, le cadre total de ce tribunal s'élèvera à 228 unités. Il se justifie dès lors pleinement d'adapter le cadre des greffiers-chefs de service, fixé actuellement à trois unités.

Roger LALLEMAND.
Frederik ERDMAN.
Claude DESMEDT.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.
Hugo VANDENBERGHE.
André BOURGEOIS.
Philippe MAHOUX.
Hugo COVELIERS.

N° 5 DE M. BOURGEOIS

Art. 10

Au § 1er de cet article, au tiret «juge au tribunal de commerce de:» et au tiret «greffier au tribunal de première instance de:», supprimer les mots «Courtrai: 1».

Verantwoording

Uit tabel 6 — Magistraten Rechtbanken van Koophandel — op bladzijde 23 van de memorie van toelichting blijkt dat Kortrijk recht heeft op twee bijkomende rechters, wat het nieuw kader op zes rechters in de rechtbank van koophandel brengt. Volgens artikel 10 van het wetsontwerp zal echter één van deze bijkomende plaatsen pas openverklaard worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit en dit ten laatste op 1 april 2000. Bovendien dient deze aldus te benoemen rechter volgens artikel 10, § 2, van het wetsontwerp gelijktijdig benoemd te zijn op verschillende zetels binnen het ressort van het betrokken hof van beroep.

Ter vergelijking, Gent heeft reeds een actueel kader van zes effectieve rechters. Luik daarentegen heeft een actueel kader van vijf rechters, maar krijgt er één effectieve rechter bij. Toch hebben beide rechtbanken van koophandel een vergelijkbaar aantal gemiddelde van ingeleide zaken en faillissementen over de drie referentie jaren. Gent heeft er steeds iets meer en Luik steeds wat minder.

Dezelfde regeling is tevens van toepassing op de benoeming van één van de bijkomende plaatsen van griffier in de rechtbank van koophandel te Kortrijk.

Derhalve strekt dit amendement ertoe de vermelding van Kortrijk onder de afdeling betreffende de rechter en de griffier in de rechtbank van koophandel in artikel 10, paragraaf 1, van het wetsontwerp te schrappen.

André BOURGEOIS.

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 3

In de tabel die voorkomt in dit artikel, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. in de kolom met als opschrift « Ondervoorzitters », de cijfers « 11 », « 19 », « 6 », « 8 » en « 4 », voor de zetels Antwerpen, Brussel, Gent, Luik en Bergen, respectievelijk vervangen door de cijfers « 12 », « 20 », « 7 », « 9 » en « 5 »;

B. in de kolom met als opschrift « Rechters », de cijfers « 46 », « 76 », « 28 », « 33 » en « 18 », voor de zetels Antwerpen, Brussel, Gent, Luik en Bergen, respectievelijk vervangen door de cijfers « 51 », « 84 », « 31 », « 38 » en « 20 »;

Verantwoording

Het wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers (Stuk Kamer, zitting 1997/1998, nr. 1342/20) en overgezonden aan de Senaat voorziet, onder andere, in een uitbreiding van het kader van de rechters van de rechtbanken van eerste aanleg te Antwerpen, te Brussel, te Gent, te Luik en te Bergen met respectievelijk 6, 9, 4, 6 en 3 eenheden. Bijgevolg is het aangewezenen om deze uitbreiding in de huidige tekst op te nemen.

Ten einde de loopbaanmogelijkheden te verzekeren, wordt per zetel een betrekking van rechter omgezet in een betrekking van ondervoorzitter, op basis van de regel die gehanteerd werd bij het opstellen van huidig wetsontwerp, te weten 1 ondervoorzitter per 5 rechters.

Justification

Il ressort du tableau 6 — Magistrats Tribunaux de commerce —, qui figure à la page 23 de l'exposé des motifs, que Courtrai a droit à deux juges supplémentaires et que le nouveau cadre devrait donc comporter six juges au tribunal de commerce. En application de l'article 10 de la loi en projet, seul un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres peut déclarer vacant l'un de ces postes supplémentaires, et ce, au plus tard, le 1er avril 2000. Qui plus est, l'article 10, § 2, de la loi en projet prévoit que le juge qui doit être nommé devra l'être simultanément à plusieurs sièges du ressort de la cour d'appel concernée.

À titre de comparaison, Gand a actuellement un cadre de six juges effectifs. Liège, qui a par contre un cadre de cinq juges, obtient un juge effectif supplémentaire. Pourtant, un nombre moyen comparable d'affaires et de faillites ont été introduites devant les deux tribunaux de commerce au cours des trois années de référence. Le nombre est toujours légèrement plus élevé pour ce qui est de Gand et légèrement moins élevé pour ce qui est de Liège.

Les mêmes règles sont applicables à la nomination à l'un des postes supplémentaires de greffier au tribunal de commerce de Courtrai.

Par conséquent, le présent amendement vise à supprimer la mention « Courtrai » sous les rubriques relatives au juge et au greffier du tribunal de commerce, à l'article 10, § 1er, du projet de loi.

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 3

Dans le tableau figurant à cet article, apporter les modifications suivantes :

A. dans la colonne intitulée « vice-présidents », remplacer les chiffres « 11 », « 19 », « 6 », « 8 » et « 4 », pour les sièges d'Anvers, de Bruxelles, de Gand, de Liège et de Mons, respectivement par les chiffres « 12 », « 20 », « 7 », « 9 » et « 5 »;

B. dans la colonne intitulée « Juges », remplacer les chiffres « 46 », « 76 », « 28 », « 33 » et « 18 », pour les sièges d'Anvers, de Bruxelles, de Gand, de Liège et de Mons, respectivement par les chiffres « 51 », « 84 », « 31 », « 38 » et « 20 ».

Justification

Le projet de loi relatif à l'organisation judiciaire en matière fiscale adopté par la Chambre des représentants (doc. Chambre, session 1997/1998, n° 1342/20) et transmis au Sénat, prévoit, entre autres, une extension du cadre des juges des tribunaux de première instance d'Anvers, de Bruxelles, de Gand, de Liège et de Mons, respectivement de 6, 9, 4, 6 et 3 unités. Il s'impose en conséquence d'intégrer cette extension dans le présent texte.

En vue de maintenir les possibilités de carrière, il est procédé à la transformation d'un emploi de juge au niveau de chaque siège en emploi de vice-président sur la base de la règle utilisée pour l'élaboration du présent projet, à savoir 1 vice-président pour 5 juges.

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 7

In de tabel die voorkomt in dit artikel, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. in de kolom met als opschrift «Griffier-hoofd van dienst», het cijfer «3» voor de zetel Brussel, vervangen door het cijfer «7»;

B. in de kolom met als opschrift «Griffier», de cijfers «40», «23», «30» en «15», voor de zetels Antwerpen, Gent, Luik en Bergen, respectievelijk vervangen door de cijfers «43», «25», «33» en «17».

Verantwoording

Het wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers (Stuk Kamer, zitting 1997/1998, nr. 1342/20) en overgezonden aan de Senaat voorziet, onder andere, in een uitbreiding van het kader van de griffiers van de rechtbanken van eerste aanleg te Antwerpen, te Brussel, te Gent, te Luik en te Bergen met respectievelijk 3, 4, 2, 3 en 2 eenheden. Bijgevolg is het aangewezenen om deze uitbreiding in de huidige tekst op te nemen.

Deze integratie verantwoordt trouwens de vervanging van het amendement nr. 4 dat erop gericht was het kader van de griffiers van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel te wijzigen, op basis van het bepaalde in artikel 161 van het Gerechtelijk Wetboek zoals vervangen bij de wet van 17 februari 1997. Het is inderdaad aangewezen om de vier bijkomende betrekkingen van «griffier», toegekend door voormeld wetsontwerp, om te zetten in betrekkingen van «griffier-hoofd van dienst» en aan het kader van de griffiers, vastgesteld op 68 eenheden in het huidige ontwerp, niet te raken.

Nr. 8 VAN DE REGERING

Art. 9bis (nieuw)

Een artikel 9bis invoegen, luidende :

«Art. 9bis. — De bijkomende plaatsen van rechter in de rechtbank van eerste aanleg of in de rechtbank van koophandel voorzien bij deze wet mogen enkel bezet worden door rechters die gelijktijdig benoemd worden op verschillende zetels binnen het rechtsgebied van het betrokken hof van beroep.»

Verantwoording

Het akkoord tussen de meerderheidspartijen en vier oppositiepartijen over de hervorming van justitie en politie vraagt te onderzoeken in hoeverre de horizontale mobiliteit van magistraten reeds op dit wetsontwerp van kaderuitbreiding toepassing kan vinden en dit zonder dat de dringende aanwerving van bijkomende magistraten, ondermeer in functie van de nakende inwerkingtreding van de wet-«Franchimont», vertraging mag oplopen.

Er wordt nu voorgesteld de verplichting om gebruik te maken van de mogelijkheid voorzien door artikel 100 van het Gerechtelijk Wetboek om een rechter in meerdere zetels (arrondissementen) van hetzelfde rechtsgebied gelijktijdig te benoemen, in te schrijven in dit wetsontwerp.

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 7

Dans le tableau figurant à cet article, apporter les modifications suivantes :

A. dans la colonne intitulée «Greffier-chef de service, remplacer le chiffre «3» pour le siège de Bruxelles par le chiffre «7»;

B. dans la colonne intitulée «Greffier», remplacer les chiffres «40», «23», «30» et «15», pour les sièges d'Anvers, de Gand, de Liège et de Mons, respectivement par les chiffres «43», «25», «33» et «17».

Justification

Le projet de loi relatif à l'organisation judiciaire en matière fiscale adopté par la Chambre des représentants (doc. Chambre, session 1997/1998, n° 1342/20) et transmis au Sénat, prévoit, entre autres, une extension du cadre des juges des tribunaux de première instance d'Anvers, de Bruxelles, de Gand, de Liège et de Mons, respectivement de 3, 4, 2, 3 et 2 unités. Il s'impose en conséquence d'intégrer cette extension dans le présent texte.

Cette intégration justifie par ailleurs le remplacement de l'amendement n° 4 qui visait à modifier le cadre des greffiers du tribunal de première instance de Bruxelles, sur la base du prescrit de l'article 161 du Code judiciaire, tel que remplacé par la loi du 17 février 1997. Il convient en effet de transformer les quatre emplois supplémentaires de «greffier» attribués par le projet de loi précité en emplois de «greffier-chef de service» et de laisser le cadre des «greffiers», fixé à 68 unités par le présent projet, inchangé.

N° 8 DU GOUVERNEMENT

Art. 9bis (nouveau)

Insérer un article 9bis, libellé comme suit :

«Art. 9bis. — Les places supplémentaires de juges au tribunal de première instance ou au tribunal du commerce prévues par la présente loi ne peuvent être occupées que par des juges nommés simultanément à plusieurs sièges du ressort de la cour d'appel concernée.»

Justification

L'accord intervenu entre les partis de la majorité et quatre partis d'opposition préconise d'examiner la mesure dans laquelle la mobilité horizontale peut s'appliquer au présent projet d'extension de cadres, sans que puisse être retardé le recrutement urgent des magistrats supplémentaires, notamment en fonction de l'entrée prochaine en vigueur de la loi «Franchimont».

Il est dès lors proposé d'inscrire dans le présent projet de loi l'obligation formelle de faire usage de la possibilité offerte par l'article 100 du Code judiciaire de nommer un juge simultanément à plusieurs sièges du même ressort de cour d'appel.

De rechter wordt aldus benoemd in het kader van een bepaalde rechtbank, maar is tevens bevoegd om te zetelen in een andere rechtbank. De eerste voorzitter kan dan in functie van de behoefte van de dienst, bij gemotiveerde beslissing, de rechter laten zetelen in die andere rechtbank.

Nr. 9 VAN DE REGERING

Art. 10

Inditartikel, devolgendewijzigingenaanbrengen :

A. § 2 opheffen;

B. § 3 vernummeren tot § 2.

Verantwoording

Technische wijzigingen die zich opdringen ingevolge het indienen van amendement nr. 8.

Le juge sera ainsi nommé à un tribunal déterminé, mais sera également compétent pour siéger à un autre tribunal. Selon les besoins du service, le premier président pourra alors, sur décision motivée, autoriser le juge à siéger à cet autre tribunal.

N° 9 DU GOUVERNEMENT

Art. 10

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. supprimer le § 2;

B. renuméroter le § 3 en § 2.

Justification

Modifications techniques qui s'imposent compte tenu du dépôt de l'amendement n° 8.